

Prima instanță: Curtea de Apel Chișinău (jud. Iu. Cimpoi)

DECIZIE

05 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței

Judecători:

Tatiana Vieru

Valentina Clevadî

Maria Ghervas

Mariana Pitic

Oleg Sternioală

examinînd recursul declarat de Zinaida Druguș-administratorul insolvenței Societății cu Răspundere Limitată „Ihtionix” împotriva hotărîrii din 19 iulie 2016 a Curții de Apel Chișinău,

adoptată la cererea depusă de administratorul insolvenței SRL „Ihtionix” în proces de insolvență- Zinaida Druguș cu privire la validarea popririi prin încasarea sumei de la terțul poprit Compania Internațională de Asigurări „Asito” Societate pe Acțiuni,

c o n s t a t ă:

La data de 09 februarie 2016 administratorul insolvenței SRL „Ihtionix” în proces de insolvență- Zinaida Druguș a depus în instanța de insolvență o cerere prin care a solicitat repunerea cererii în termenul de adresare și validarea popririi prin încasarea în beneficiul SRL „Ihtionix”, în proces de insolvență, de la terțul poprit CIA „Asito” SA a sumei în mărime de 394419,94 lei.

În motivarea cererii, administratorul insolvenței SRL „Ihtionix” în proces de insolvență- Zinaida Druguș a invocat că la data de 27 mai 2011, Veaceslav Graur, angajat în funcția de șofer la SRL „Ihtionix”, conducînd autocamionul de model „Iveco Trakker”, cu număr de înmatriculare KAD 721, a comis un accident rutier, ca rezultat fiind sancționat în baza art.242 alin.(1) Cod contravențional, conform procesului-verbal cu privire la contravenție nr.2879509305862612 din 27 mai 2011.

Susține că, conform prevederilor contractuale de preluare a datoriei din 06 septembrie 2010 nr. 0017-2009, predat la contractul de leasing financiar nr.0017-2009 din 30 decembrie 2009 și a actului de predare-primire, ambele din 06 septembrie 2010, SRL „Ihtionix” a primit în folosință și posesie automobilul de model „Iveco Trakker”, cu număr de înmatriculare KAD 721.

La data de 30 decembrie 2010 a fost încheiat contractul nr.255243946 de asigurare facultativă a autovehiculelor.

Menționează că, în rezultatul accidentului rutier produs la data de 27 mai 2011,

a fost cauzat un prejudiciu considerabil unității de transport aflate în posesia și folosința SRL „Ihtionix”.

SRL „Ihtionix” s-a adresat CIA „Asito” SA, în baza contractului de leasing, cu o cerere privind recuperarea prejudiciului în mărime de 246385, 92 lei, sumă stabilită conform raportului de evaluare a pagubei nr.587/08A. Însă, CIA „Asito” SA a refuzat să recupereze prejudiciul, din motiv că asigurarea facultativă CASCO (garanția A) nu cuprinde daunele produse.

Remarcă că, deși a fost încheiat un contract de asigurare facultativă CASCO, iar cazul asigurat a avut loc, asiguratorul ilegal se eschivează de la plata despăgubirii.

Relevă că, refuzul CIA „Asito” SA nu este legal, deoarece prin răspunsul nr.04-4901 din 12 noiembrie 2013 al Comisiei Naționale a Pieței financiare, care s-a stabilit că motivele invocate de CIA „Asito” SA nu au fost dovedite și asiguratorul este pasibil de a achita despăgubirea.

Menționează că pentru actul de evaluare a fost achitată suma de 800 lei.

Susține că, rezultând din prevederile art. 6 din Legea cu privire la asigurări, nr. 407 din 21 decembrie 2006, pentru perioada de 6 luni s-a calculat o penalitate în mărime de 44349,46 lei.

Concomitent indică că, la data de 11 iulie 2014, în interiorul termenului de prescripție, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată la Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău cu privire la încasarea sumei prejudiciului cauzat în baza contractului de asigurare, însă din imposibilitatea achitării taxei de stat, cererea de chemare în judecată a fost restituită. Din momentul înaintării cererii în instanța de judecată, termenul de prescripție se întrerupe. Astfel, cererea de validare a popririi se încadrează în termenul legal de prescripție prevăzut de art.278 Cod civil.

Specifică că, după intentarea procesului de insolabilitate în privința SRL „Ihtionix”, administratorul insolabilității a expediat terțului poprit somația datată cu 01 februarie 2016, cu acordarea termenului de 5 zile pentru achitarea sumei poprite. Somația a fost recepționată de către CIA „Asito” SA la data de 04 februarie 2016, conform avizului de recepție. Însă, a rămas fără răspuns.

La data de 31 mai 2016, administratorul insolabilității SRL „Ihtionix” în proces de insolabilitate- Zinaida Druguș, a înaintat o cerere suplimentară la cererea de validare a popririi, invocând că SRL „Ihtionix” și administratorul insolabilității Zinaida Druguș au întreprins acțiuni concludente ce demonstrează clar și vădit intențiile de recuperare a prejudiciului în vederea achitării restanțelor față de bugetul de stat. Acțiuni, care în opinia sa, constituie temei de repunere în termen a acțiunii, în condițiile când fostul administrator al SRL „Ihtionix” nu a predat actele necesare administratorului insolabilității în termenul stabilit. Terțul poprit CIA „Asito” SA nu a răspuns la somația primită și nu a invocat tardivitatea înaintării cererii de validare a popririi.

Prin hotărârea din 19 iulie 2016 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea depusă de administratorul insolabilității SRL „Ihtionix” în proces de insolabilitate- Zinaida Druguș cu privire la repunerea în termen a cererii de validare a popririi; s-a respins cererea depusă de administratorul insolabilității SRL „Ihtionix” în proces de insolabilitate- Zinaida Druguș cu privire la validarea popririi prin încasarea sumei de la terțul poprit CIA „Asito” SA; s-a desființat poprirea SRL „Ihtionix”, în proces de insolabilitate, față de terțul poprit CIA „Asito” SA în mărime de 246385, 92 lei.

La data de 29 iulie 2016, Zinaida Druguș-administratorul insolabilității SRL „Ihtionix” a declarat recurs împotriva hotărîrii din 19 iulie 2016 a Curții de Apel Chișinău, solicitînd casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărîri de admitere a cererii de poprire.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de insolabilitate nu a elucidat toate aspectele și nu a răspuns la cele invocate în cererea privind repunerea în termen.

Menționează că, instanța de insolabilitate a motivat formal cu referire la prevederile art.art. 267, 271, 272 Cod civil, precum că acțiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului în situația care sunt întrunite trei condiții și anume: termenul de prescripție extinctivă a expirat; persoana în a cărei favoare a curs prescripția, a solicitat aplicarea ei și a depus în acest sens cererea pînă la încheierea dezbaterilor în fond; instanța nu a dispus repunerea în termenul de prescripție extinctivă. Însă, nu a luat în considerare faptul precum că a motivat în cererea suplimentară de repunere în termen că a fost respectată una din cele trei condiții invocate, adică a solicitat și a motivat repunerea în termenul de adresare a cererii de poprire. Instanța de insolabilitate nu s-a expus asupra motivelor invocate și nu are ce critica, lăsînd la latitudinea instanței de recurs să aprecieze temeinicia cererii de repunere în termen.

Remarcă că, instanța de insolabilitate nu a luat în considerare faptul că nu s-au invocat motive de suspendare sau întrerupere a termenului de prescripție extinctive precum și nici a solicitat de a fi aplicate speței careva norme materiale în acest sens, adică art.278 Cod de procedură civilă, solicitîndu-se doar repunerea în termen.

Sușține că, este contradictorie concluzia instanței de insolabilitate referitor la lipsa relevanței prin schimbarea administratorului pentru speța dată precum că acest fapt nu suspendă sau nu întrerupe cursul prescripției extinctive în lipsa unei prevederi legale exprese în acest sens. Astfel, art. 279 alin. (1) Cod civil a fost prevăzut pentru astfel de situații, deoarece se referă la cazuri excepționale, iar repunerea în termen, la caz, este legată de persoana reclamantului. Or, pînă la intentarea procedurii de faliment și schimbarea administratorului, SRL „Ihtionix” a avut un comportament pasiv în sensul înaintării acțiunilor în judecată în vederea recuperării datoriilor și achitarea în mod prioritar cu statul, față de care are cele mai mari creanțe de ordinul milioanelei de lei. La materialele dosarului nu există o dovadă că actualul administrator al insolabilității a cunoscut despre existența creanței față de terțul poprit CIA „ASITO” S.A cu 30 zile mai înainte de data de 09 februarie 2016-data depunerii cererii de poprire.

Relevă că, din actul de predare- primire a materialelor aferente la acțiunea înaintată de SRL „Ihtionix” împotriva CIA „ASITO” SA rezultă că au fost transmise de către fostul administrator S. Postică la data de 05 februarie 2016, iar cererea de poprire a înaintat-o la data de 09 februarie 2016.

Consideră că, în fapt și de drept instanța de fond a încălcat normele procesuale de examinare a cauzei civile, cît și cele materiale la adoptarea hotărîrii. Or, la materialele dosarului se conțin probe și motive în sensul art. 116 alin.(3) Cod de procedură civilă și 279 Cod civil în favoarea repunerii în termenul de adresare în instanța de judecată. Însă, instanța de fond nu s-a expus asupra acestora și a interpretat greșit atît normele procesuale, cît și materiale

Instanța de insolabilitate a considerat întemeiate argumentele terțului poprit

CIA „Asito” SA cu privire la lipsa calității procesuale active a SRL „Ihtionix” rezultând din faptul că pretinsul reclamant nu este parte al contractului de asigurare, respectiv nu poate fi subiect al raportului material litigios în conformitate cu art. 59 Cod de procedură civilă nefiind titularul nemijlocit al dreptului de a pretinde despăgubirea de asigurare în temeiul contractului de asigurare invocat.

Declară că, concluzia instanței de fond este eronată, or, conform pct. 5.2.8, 5.2.9 ale Contractului de leasing financiar nr. 0017- 2009 din 30 decembrie 2009, locatarul SRL „Ihtionix” și-a asumat toate cheltuielile legate de întreținerea, păstrarea și asigurarea obiectului de leasing. Iar conform pct.5.2.22 al contractului, locatarul SRL „Ihtionix” și-a asumat și riscul distrugerii or deteriorării obiectului de leasing. Pe cale de consecință, rezultând din pasivitatea părților ce urmau să beneficieze de achitarea primelor de despăgubire, locatarul SRL „Ihtionix” a preluat și a exercitat drepturile acestora, adică a înaintat acțiunea în judecată pentru încasarea primelor de despăgubire. Or, conform clauzelor contractuale expuse precum și conform pct. 20.2- 10.3 ale contractului, locatarul poartă răspundere materială față de locator absolut pentru toate prejudiciile aduse obiectului de leasing.

Afirmă că, rezultând din prevederile art. 9 alin.(1), (2) al Legii cu privire la leasing, locatorul își menține dreptul de proprietate asupra bunului dat locatarului în posesiune și folosință temporară. Riscul distrugerii, al pierderii sau al deteriorării accidentale a bunului se transferă locatarului în momentul în care acesta preia bunul dacă contractul de leasing nu prevede altfel. Din acest moment, locatarul poartă răspundere pentru orice prejudiciu suferit de locator.

Conform art. 16 alin.(1) al Legii respective, locatarului i se asigură protecția drepturilor asupra bunului, primit în bază de contract de leasing în posesiune și folosință temporară, în aceeași măsură ca și protecția stabilită de legislația civilă

Conform pct.6.4 al contractului de leasing financiar nr. 0017- 2009 din 30 decembrie 2009, SRL „Ihtionix” a obținut dreptul deplin de posesie și folosință a obiectului contractului, pe termenul de valabilitate a contractului, fără a îngrădi dreptul de dispoziție a locatorului. Locatarul s-a comportat și se comportă cum trebuie să se comporte deținătorul dreptului de posesie și folosință asupra bunului preluat în leasing, fără a îngrădi dreptul de dispoziție al proprietarului, prevăzut de art. 315 alin.(1) Cod civil.

Conform pct. 5.2.22 al contractului, SRL „Ihtionix” și-a asumat și riscul distrugerii or deteriorării obiectului de leasing, iar conform pct. 5.2.24 al contractului și-a asumat și obligațiunea de a restitui locatorului „Pro-Leasing” SRL integral tot prejudiciul cauzal în rezultatul executării contractului de leasing.

Consideră că, la materialele dosarului se conțin probe și argumente în ce confirmă temeinicia cererii de poprire, însă instanța de fond nu s-a expus asupra acestora, precum și a interpretat greșit normele materiale.

Conform art.8 alin.(1) al Legii insolvenței nr.149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Instanța de insolvență a adoptat hotărârea contestată la data de 19 iulie 2016, iar Zinaida Druguș-administratoarea insolvenței SRL „Ihtionix” a declarat recurs la data de 29 iulie 2016, ceea ce denotă că recursul este în termen.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează

fără înștiințarea participanților la proces.

Verificînd legalitatea actului de dispoziție contestat prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile speței date, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat de Zinaida Druguș-administratorul insolabilității SRL „Ihtionix”, cu menținerea hotărîrii contestate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit.a) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

În conformitate cu art. 429 alin.(1), (3) Cod de procedură civilă, pot fi atacate cu recurs deciziile pronunțate de curțile de apel în calitatea lor de instanțe de apel, cît și hotărîrile pronunțate de curțile de apel în procedura de insolabilitate. Recursul împotriva deciziei se consideră declarat și împotriva încheierilor, chiar dacă acestea au fost emise după pronunțarea hotărîrii atacate cu recurs.

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (4) din Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Instanța de insolabilitate, în conformitate cu art. art. 355-356 Cod de procedură civilă, fiind investită cu judecarea pricinii în speță, corect a ajuns la concluzia de a respinge cererea depusă de administratorul insolabilității SRL „Ihtionix”- Zinaida Druguș privind repunerea în termen a cereri de validare a popririi, respingerea cererii de validare a popririi, ca fiind depusă cu încălcarea termenului de prescripție, cu desființarea popririi SRL „Ihtionix”, în proces de insolabilitate, față de terțul poprit CIA „ASITO” SA.

Din materialele pricinii rezultă că prin încheierea din 10 noiembrie 2014 a Curții de Apel Chișinău s-a admis spre examinare cererea introductivă privind intentarea procesului de insolabilitate în privința debitorului SRL „Ihtionix”.

Prin hotărîrea din 18 decembrie 2014 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea introductivă depusă de Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun.Chișinău, Direcția Administrare Fiscală Botonica privind intentarea procesului de insolabilitate în privința SRL „Ihtionix” și s-a intentat procedura de insolabilitate în privința debitorului SRL „Ihtionix”. În funcția de administrator al procesului de insolabilitate al SRL „Ihtionix” a fost desemnată ÎI ”Druguș Zinaida”.

Prin cererea din 09 februarie 2016, suplimentată prin cererea din 31 mai 2016, administratorul insolabilității SRL „Ihtionix” în proces de insolabilitate- Zinaida Druguș a solicitat repunerea în termenul de validarea a popririi și validarea popririi față de terțul poprit CIA „Asito” SA (f.d.2-3).

Concomitent, Colegiul relevă că la data de 30 decembrie 2009, între SRL „Pro-Leasing” în calitate de locator și SA „Var-Nest” în calitate de locatar a fost încheiat contractul de leasing financiar nr.0017-2009. Astfel, părți ale contractului sunt: SRL „Pro-Leasing” - locator și SA „Var-Nest” - locatar, iar SRL „Capital-Asig” - agent de asigurări, CIA „Asito” SA - asigurator, SA „Terconvit” - cărăuș și SA „Moldindconbank” filiala Centru – creditor (f.d.9-13).

Obiectul contractului de leasing a constituit autovehiculul de model „Iveco Trakker”, anul producerii 2008, numărul caroseriei WJM4CTS40C213955. Termenul contractului, conform pct.3.1 al contractului a fost stabilit de 33 luni din

momentul semnării contractului.

În acest sens, la 23 aprilie 2010, SRL „Pro-Leasing” și SA „Var-Nest” au semnat actul de predare al obiectului leasingului - autovehiculul de model „Iveco Trakker”, numărul caroseriei WJM4CTS40C213955, numărul motorului F3BE3684C125892, cu număr de înmatriculare KAD 721, anul producerii 2008, în valoarea de 1598751 lei (f.d. 14).

Din materialele pricinii rezultă că la data de 06 septembrie 2010, între SRL „Pro-Leasing” – locator, SA „Var-Nest” - locatar inițial și SRL „Ihtionix”- locatar nou, a fost semnat Contractul de preluare a datoriei nr.0017-2009-PRELDAT la contractul de leasing financiar din 30 decembrie 2009 (f.d. 8).

Conform pct. 1 al Contractului de preluare a datoriei nr.0017-2009-PRELDAT din 06 septembrie 2010, părțile au stabilit că SRL „Ihtionix” preia datoria SA „Var-Nest” față de SRL „Pro-Leasing”, formată în baza contractului de leasing nr.0017-2009 din 30 decembrie 2009. La momentul încheierii contractului de preluare a datoriei, suma datoriei a constituit 945243,34 lei, inclusiv TVA, ceea ce reprezintă valoarea rămasă spre achitare a obiectului contractului de leasing.

Conform pct.2 al aceluiași contract, locatarul inițial transmite locatarului nou toate garanțiile, drepturile și obligațiunile accesorii datoriei transmise (f.d.8).

Între SRL „Pro-Leasing”-locator, SA „Var-Nest”-locatar inițial și SRL „Ihtionix” -locatar nou a fost semnat la data de 06 septembrie 2010 actul de predare-primire, conform căruia unitatea de transport a fost transmisă SRL „Ihtionix” (f.d. 15).

La data de 30 decembrie 2010, între CIA „Asito” SA-asigurator, SRL „Pro-Leasing”-asigurat și SA „Moldindconbank”, filiala Centru, - beneficiar a fost încheiat Contractul de asigurare facultativă a autovehiculelor nr.255243946 (f.d. 16-18).

Conform pct.1.2 al Contractului de asigurare facultativă a autovehiculelor, asiguratul achită prima de asigurare asigurătorului, iar la survenirea cazului asigurat asigurătorul efectuează despăgubirea daunelor asiguratului. Conform pct. 3 al contractului, obiectul contractului îl constituie autovehiculul „Iveco Trakker”, cu număr de înmatriculare KAD 721, numărul caroseriei WJM4CTS40C213955, suma asigurată fiind de 1410663 lei (f.d. 16-18).

Conform procesului-verbal cu privire la contravenție din 27 mai 2011, Veaceslav Graur, angajat în funcția de șofer la SRL „Ihtionix”, conducând autocamionul de model „Iveco Trakker”, cu număr de înmatriculare KAD 721, a săvârșit contravenția prevăzută de art.242 alin.(1) Cod contravențional (f.d.7).

Conform Actului de examinare al mijlocului de transport auto nr.587/08A din 03 august 2011, întocmit de SRL „Exauto-Plus”, starea de întreținere a autovehiculului marca „Iveco Trakker”, cu număr de înmatriculare KAD 721, anul fabricării 2008, numărul șasiului WJM4CTS40C213955, pînă la deteriorare este bună (f.d. 68).

Conform Raportului de evaluare a pagubei nr.587/08A la actul de examinare din 03 august 2011 al automobilului marca „Iveco Trakker”, cu număr de înmatriculare KAD 721, întocmit de SRL „Exauto-Plus”, costul reconstrucției automobilului este de 246385,92 lei (f.d. 69-70).

Astfel, prin pretenția înaintată de SRL „Ihtionix” împotriva CIA „Asito” SA s-a solicitat repararea prejudiciului în cuantum de 246385, 92 lei, suportat de SRL

„Ihtionix” în rezultatul accidentului rutier din 27 mai 2011. Prin scrisoarea nr. 01/1-84 din 13 iulie 2011, CIA „ASITO” a refuzat achitarea, deoarece asigurarea facultativă CASCO nu cuprinde daunele produse (f.d. 23).

Prin scrisoarea nr.04-4901 din 12 noiembrie 2013 al Comisiei Naționale a Pieței Financiare s-a solicitat CIA „Asito” SA revizuirea deciziei sale cu privire la refuz în plata despăgubirii de asigurare și a atenționat asupra respectării necondiționate a legislației cu privire la asigurare (f.d. 22).

În consecință, la data de 11 iulie 2014, SRL „Ihtionix” a depus cerere de chemare în judecată la Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău împotriva CIA „Asito” SA, intervenient accesoriu SRL „Pro-Leasing” cu privire la încasarea prejudiciului material cauzat din accidentul rutier, însă cererea de chemare în judecată a fost restituită prin încheierea din 02 septembrie 2015 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, în temeiul art. 171 alin. (2) Cod de procedură civilă.

La data de 01 februarie 2016, administratorul insolvenței SRL „Ihtionix” în proces de insolvență- Zinaida Druguș a expediat în adresa CIA „Asito” SA somația de înființare a popririi, prin care a solicitat achitarea sumei datorate în mărime de 246385,92 lei, în cel mult 5 zile lucrătoare din momentul primirii somației (f.d. 4), care a fost recepționată la data de 04 februarie 2016, conform avizului de recepție (f.d. 5).

Iar la data de 09 februarie 2016 și suplimentar la 31 mai 2016, administratorul insolvenței SRL „Ihtionix” în proces de insolvență- Zinaida Druguș, a depus în instanța de insolvență cerere solicitând repunerea SRL „Ihtionix” în termenul de adresare a cererii de chemare în judecată și încasarea în beneficiul SRL „Ihtionix” în proces de insolvență de la terțul poprit CIA „Asito” SA a sumei în mărime de 394419,94 lei (f.d.2-3, 90).

Prin hotărârea din 19 iulie 2016 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea depusă de administratorul insolvenței SRL „Ihtionix” în proces de insolvență- Zinaida Druguș cu privire la repunerea în termen a cererii de validare a popririi; s-a respins cererea depusă de administratorul insolvenței SRL „Ihtionix” în proces de insolvență- Zinaida Druguș cu privire la validarea popririi prin încasarea sumei de la terțul poprit CIA „Asito” SA; s-a desființat poprirea SRL „Ihtionix”, în proces de insolvență, față de terțul poprit CIA „Asito” SA în mărime de 246385, 92 lei.

Conform art. 126 alin.(1), (2), (3) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, sînt supuse urmăririi silite prin poprire mijloacele bănești în numerar și fără numerar, în monedă națională și în valută străină, titlurile de valoare, alte bunuri mobile corporale care sînt datorate debitorului ori sînt deținute în numele său de un terț sau pe care acesta din urma i le va datora în viitor în temeiul unor raporturi juridice existente. De asemenea, pot fi poprite bunurile mobile corporale ale debitorului deținute de un terț în numele lui și creanța cu termen ori sub condiție. În acest caz, poprirea nu va putea fi executată decît după ajungerea la termen ori de la data îndeplinirii condiției. Poprirea se înființează prin somație a administratorului insolvenței/lichidatorului și se comunică terțului menționat la alin.(1) împreună cu o copie certificată de pe hotărârea de intentare a procedurii de insolvență/faliment asupra debitorului. Prin somație se va pune în vedere terțului, care devine, potrivit alin.(1), terț poprit, interdicția de a plăti fără acordul administratorului insolvenței/lichidatorului sumele de bani sau de a transmite

bunurile mobile pe care le datorează debitorului ori pe care i le va datora, declarându-le indisponibilizate. De la data comunicării somației de înființare a popririi și pînă la achitarea integrală a obligațiilor, inclusiv pe perioada suspendării urmăririi silite prin poprire, terțul poprit nu va face nicio altă plată sau operațiune care ar putea diminua bunurile indisponibilizate. Orice operațiune efectuată cu aceste sume sau bunuri după data comunicării somației de înființare a popririi este nulă. Cînd se popresc sume cu scadențe succesive, indisponibilizarea se întinde nu numai asupra sumelor ajunse la scadență, ci și asupra celor exigibile în viitor. Indisponibilizarea se întinde și asupra fructelor civile ale creanței poprite, și asupra oricăror alte accesorii născute chiar după înființarea popririi.

Concomitent, Colegiul reține că rezultînd din prevederile art. 267 alin.(1) Cod civil, termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.

Conform art. 272 alin.(1) Cod civil, termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune. Dreptul la acțiune se naște la data cînd persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

La caz, Colegiul menționează că începutul termenului întru realizarea dreptului la acțiune al SRL „Ihtionix” este 13 iulie 2011, din moment ce CIA „ASITO” SA a refuzat achitarea despăgubirii solicitate, din motiv că asigurarea facultativă CASCO (garanția A) nu cuprinde daunele produse (f.d.23).

Astfel, SRL „Ihtionix”, în proces de insolabilitate, urma a-și realiza dreptul la acțiune în interiorul termenului de 3 ani, pe cînd, s-a adresat în instanța de insolabilitate la data de 09 februarie 2016 (f.d.2).

Colegiul apreciază ca fiind corectă constatarea instanței de insolabilitate precum că depunerea cererii de chemare în judecată de către SRL „Ihtionix”, în proces de insolabilitate, împotriva CIA „ASITO” SA, care a fost restituită din motivul neachitării taxei de stat, nu poate întrerupe curgerea termenului de prescripție.

În acest context Colegiul reține și prevederile art.277 alin.(1) Cod civil, conform cărora cursul prescripției extinctive se întrerupe: a) în cazul intentării unei acțiuni în modul stabilit; b) în cazul în care debitorul săvîrșește acțiuni din care rezultă că recunoaște datoria.

Tot aici, este de menționat că pentru întreruperea termenului de prescripție este necesar ca acțiunea să fie înaintată în instanța de judecată, judecată arbitrală, a arbitrilor aleși, sau alt organ jurisdicțional, în modul stabilit de lege. În conformitate cu art. 277 CC RM, curgerea termenului de prescripție se întrerupe, în special, prin înaintarea acțiunii în modul stabilit, adică cu aplicarea regulilor de competență generală și jurisdicțională, de formă și conținut al cererii, de achitare a taxei de stat, cît și a altor cerințe, prevăzute de actele normative, încălcarea cărora poate duce la refuz în primirea cererii și restituirea acesteia reclamantului.

Astfel, înaintarea acțiunii în instanța de judecată de către SRL „Ihtionix”, în proces de insolabilitate, împotriva CIA „ASITO” SA, cu încălcarea normelor de procedură, la caz, fără achitarea taxei de stat, nu poate constitui temei de întrerupere a termenului de prescripție, fapt corect reținut și de instanța de insolabilitate.

Argumentul recurentului precum că instanța de insolabilitate nu s-ar fi expus asupra motivelor invocate în susținerea cererii de repunere în termen a cererii de validare este neîntemeiat, or, din textul încheierii contestate se distinge clar că

depunerea cererii de chemare în judecată s-a efectuat cu încălcarea prevederilor legale procedurale, care în final, a dus la restituirea acesteia, nu poate constitui temei de repunere a cererii în termen.

Colegiul consideră irelevant argumentul recurentului precum că nu ar fi invocat motive de întrerupere or de suspendare a procesului, deoarece din conținutul cererii suplimentare privind repunerea în termen a cererii de validare a popririi, administratorul insolvenței SRL „Ihtionix”, în proces de insolvență, se axează pe momentele ce au derulat de la depunerea cererii de chemare în judecată la Judecătoria Rîșcani, mun.Chișinău și pînă la înaintarea somației de poprire ca fiind esențiale în repunerea în termen.

Astfel, neinvocarea expresă de către administratorul insolvenței SRL „Ihtionix” a întreruperii sau suspendării termenului de prescripție, în condițiile cînd recurentul face referire la momente care, în opinia sa, în esență ar fi întrerupt termenul de prescripție, nu poate fi calificată ca o aplicare eronată a normelor de drept de către instanța de insolvență sau o depășire a limitelor cererii.

Conform art. 279 alin.(1) Cod Civil, în cazuri excepționale, dacă instanța de judecată constată că termenul de prescripție extinctivă nu este respectat datorită unor împrejurări legate de persoana reclamantului, dreptul încălcat al persoanei este apărut.

Argumentul recurentului privind intervenirea stării de insolvență și schimbarea administratorului ar constitui o circumstanță excepțională corect nu a fost reținut de instanța de insolvență și nu poate fi acceptat nici de instanța de recurs, or, repunerea în termen se admite doar față de persoanele fizice și numai în cazul existenței unor motive, legate de personalitatea reclamantului.

Colegiul precizează că după sensul art.279 Cod civil, repunerea în termen, indiferent de motivele omiterii lui, nu se admite în cazul acțiunilor persoanelor juridice, cît și cetățenilor-antreprenori, în raporturile ce decurg de practicarea activității de antreprenariat.

Prin urmare, neglijența sau neatenția persoanelor de conducere a persoanei juridice nu poate constitui temei de repunere în termen și nu poate fi admisă ca circumstanță excepțională. La fel, și primirea-predarea actelor ce țin de SRL „Ihtionix”, în proces de insolvență, din 05 februarie 2016, nu poate fi admisă în acest sens ca temei de repunere în termen.

În consecință, Colegiul consideră justă concluzia instanței de insolvență precum că nu s-au stabilit circumstanțe și probe, rezultînd din prevederile art. 116 alin.(3) Cod de procedură civilă, în favoarea repunerii în termen a cererii de validarea popririi.

Colegiul apreciază ca fiind justă concluzia instanței de insolvență precum că SRL „Ihtionix” nu are calitate procesuală activă, deoarece nu este parte al contractului de asigurare și respectiv nu poate fi parte al raportului litigios.

Concomitent, Colegiul remarcă că odată ce cererea de validare a popririi a fost respinsă ca fiind tardivă, aceasta nu poate fi supusă verificării sub aspectul temeiniciei.

Colegiul constată că instanța de insolvență a examinat pricina sub toate aspectele, stabilind circumstanțele de fapt, legea materială ce guvernează raportul juridic.

În circumstanțele de fapt și de drept menționate și avînd în vedere faptul că

hotărîrea instanței de insolvabilitate este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea normelor de drept material și procedural, cu verificarea și aprecierea probelor administrate în conformitate cu art. 130 Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea în vigoare a hotărîrii instanței de insolvabilitate.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a), art. 445 alin. (3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Zinaida Druguș-administratorul insolvabilității Societății cu Răspundere Limitată „Ihtionix”.

Se menține hotărîrea din 19 iulie 2016 a Curții de Apel Chișinău, adoptată la cererea depusă de administratorul insolvabilității SRL „Ihtionix” în proces de insolvabilitate- Zinaida Druguș cu privire la validarea popririi prin încasarea sumei de la terțul poprit Compania Internațională de Asigurări „Asito” Societate pe Acțiuni.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței

Tatiana Vieru

Judecători:

Valentina Clevadî

Maria Ghervas

Mariana Pitic

Oleg Sternioală